

Motion till riksdagen 2013/14:Ub246

av **Helene Petersson i Stockaryd (S)**

Grundläggande kunskaper i minoritetsspråk

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att kravet på grundläggande kunskaper för att få modersmålsundervisning på minoritetsspråk ska tas bort.

Motivering

I Sverige har vi fem minoritetsgrupper som funnits i landet under en mycket lång tid. Sverige ratificerade år 2000 Europarådets ramkonvention om skyddet för nationella minoriteter och den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Dessa konventioner bygger på insikten om det stora antalet minoriteter som levt i Europa sedan lång tid tillbaka. Konventionen uppmärksammade också risken att om inget grundskydd skapas kan minoritetsspråken gå förlorade.

Den granskning som Europarådet gör av Sveriges förverkligande av minoritetsrättigheterna har stor betydelse eftersom den synliggör både brister och vilka förbättringsområden som finns inom minoritetsområdet.

Ett av de viktigaste områdena i konventionen är rätten till ditt språk, och här har Sverige ett mycket stort ansvar för att barns rätt att lära sig sitt minoritetsspråk säkerställs. Om detta inte fungerar på ett tillfredsställande sätt utgör det ett allvarligt hot mot möjligheterna att bevara språket på sikt och det strider också mot åtagandena i minoritetskonventionen.

För att stärka de nationella minoriteternas ställning i skolan infördes under 2008 nya regler för modersmålsundervisning i finska och jiddisch som trädde i kraft den 1 juli 2008. Ändringarna innebär att samma regler nu gäller för alla nationella minoritetsspråk. Modersmålsundervisning i finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska ska erbjudas även om språket inte är elevens dagliga umgängesspråk i hemmet.

Fel! Okänt namn på

En kommun är skyldig att anordna modersmålsundervisning om minst fem elever önskar undervisning i språket, men när de gäller de nationella minoritetsspråken finns nu inte någon begränsning av antalet elever för att undervisning ska tillhandahållas. Reglerna om modersmålsundervisning finns i skollagen. Men det finns ett krav som fortfarande ska vara uppfyllt och det är kravet om grundläggande kunskaper i språket. Vad som är grundläggande kunskaper kan vara en tolkningsfråga och det får inte vara så att kommuner inte anser att de behöver uppfylla sina åtaganden för att man inte anser att barnet har grundläggande kunskaper i sitt minoritetsspråk. Samiskan är ett hotat språk, men det finns en stark vilja till språkbevarande och språkutveckling. De allra flesta äldre samer har aldrig eller endast bristfälligt fått lära sig att läsa eller skriva i skolan på sitt eget modersmål. Detta gör att möjligheten för dagens samiska barn att få stöd i hemmet när det gäller att lära sig sitt modersmål är minimal. Detta gäller också i olika omfattning även de övriga minoritetsspråken. För att fullt ut hjälpa de barn som idag och i framtiden finns inom skolväsendet att behålla sitt minoritetsspråk och för att vi som land ska leva upp till de konventioner vi anslutit oss till så bör kravet om grundläggande kunskaper i minoritetsspråket tas bort. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Stockholm den 30 september 2013

Helene Petersson i Stockaryd (S)